



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10535/2025
18.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бошко Жилић адвокат из ..., против тужених малолетне ББ и малолетне ВВ, обе из ..., које заступа законски заступник – отац ГГ из ..., чији је пуномоћник Зоран Ковачевић адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/24 од 18.12.2024. године, у седници одржаној 18.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/24 од 18.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 435/2024 од 05.06.2024. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба тужиле-противтужене повучена. Ставом другим изреке, одбијен је противтужбени захтев којим је тражено да се измени одлука о издржавању садржана у пресуди Основног суда у Новом Саду П2 2078/18 од 09.10.2020. године, тако што би се обавезала тужиле-противтужена да доприноси издржавању малолетних тужених-противтужилаца у месечном износу од по 22.500,00 динара за свако дете почев од дана подношења противтужбе па убудуће док за то постоје законски услови, да доспеле обавезе плати одједном са законском затезном каматом од дана доспелости сваког месечног износа до исплате, а будуће до сваког 5. у месецу за текући месец, уплатом на жиро-рачун оца малолетне деце, као и да се обавезе да им накнади трошковима парничног поступка са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, тужиле – противтужена је ослобођена од плаћања судске таксе. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 503/24 од 18.12.2024. године одбијена је жалба тужених и потврђена првостепена пресуда у ставу другом и четвртом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужене су благовремено изјавиле ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 202. и 208. Породичног закона, Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2078/18 од 09.10.2020. године измењена је пресуда Основног суда у Новом Саду П2 163/2018 од 31.03.2014. године тако што су малолетна деца ББ и ВВ поверена оцу ГГ на самостално вршење родитељског права а мајка, овде тужила АА, обавезана да на име доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно 9.000,00 динара за малолетну ББ и 11.000,00 динара за малолетну ВВ. Због промењених околности тужила је поднела тужбу 23.02.2023. године којом је тражила да се смањи висина њене обавезе, а малолетне тужене тужиле су поднеле противтужбу 25.10.2023. године са захтевом да се обавеза мајке повећа. Правноснажним решењем садржаним у ставу првом изреке првостепене пресуде утврђено је да је тужба тужиле повучена. Тужила је у време доношења претходне одлуке о висини издржавања била запослена на пословима ... са зарадом од око 500 евра, а у међувремену је изгубила радну способност. Тужили је дијагностикована болест која спада у тешко хронично душевно обољење, шизофренија резидуалног типа, и има трошкове на име лечења. Решењем РФ ПИО, Филијала Нови Сад од 20.05.2021. године, утврђен је потпуни губитак радне способности и право тужиле на инвалидску пензију у износу од 21.753,70 динара, почев од 18.06.2021. године. Сада прима инвалидску пензију од 24.000,00 динара. Решењем истог органа од 29.03.2022. године тужили је признато право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица у месечном износу од 22.030,99 динара, почев од 16.11.2022. године. Још у време ранијег пресуђења, тужила је отуђила из свог власништва стан у ..., за купопродајну цену од 57.000 евра, по уговору који је закључила 19.06.2020. године. Из добијених средстава, за износ од 30.300 евра купљен је други стан по уговору од 22.06.2020. године, у коме се као купац легитимисала тужилина мајка. Овај стан је отуђен 20.04.2022. године за износ од 40.000 евра, а од новца је купљен пословни простор у ..., који је услован за становање али тужила не станује у њему, нити остварује приход од закупнине. Тужила живи са садашњим супругом са којим је брак закључила 2017. године, у просторији површине 12 м2 која се налази у објекту у власништву тужилиног девера, који живи у другој просторији истог стана. У међувремену су тужене на основу раније пресуде, због неплаћања издржавања поднеле против мајке предлог за извршење, које је дозвољено решењем надлежног суда од 19.06.2023. године, тако што је одређено извршење ради наплате потраживања од 640.000,00 динара са затезном каматом, пленидбом дела пензије коју тужила прима. Малолетне тужене живе у домаћинству са оцем, у једнособном стану у Закупнина за тај стан износи 150 евра, а додатно постоји обавеза закупца да плаћа режијске трошкове. Отац малолетних тужених по занимању је трговац и нема непокретне имовине у свом власништву. Малолетна ББ је ученица првог разреда средње школе за децу са посебним потребама. Бољује од аутизма, користи услуге

асистента које обезбеђује Град. Њене потребе односе се на исхрану, куповину обуће и одеће, средстава за хигијену, а препоручено је да користи помоћ логопеда и дефектолога. Малолетна ВВ је ученица седмог разреда основне школе, здраво је дете и бави се спортом. Њене потребе су уобичајене за узраст и односе се на исхрану, куповину одеће, обуће, средстава за хигијену, школских уџбеника, другог школског прибора, трошкове екскурзије, џепарца и слично. Од правноснажности раније пресуде до подношења противтужбе у овој парници протекло је нешто више од две године, па су се у међувремену повећале потребе малолетне деце јер су старије, па су и њихове потребе веће. У време пресуђења, минимална сума издржавања износила је 46.245,00 динара, док је та сума у време ранијег пресуђења износила 27.000,00 динара.

Полазећи од утврђењог чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је противтужбени захтев неоснован. Од момента доношења раније пресуде па до подношења противтужбе промениле су се околности на страни малолетне деце тако што су се њихове потребе повећале, с тим што је другостепени суд оценио да су њихове потребе у границама минималне суме издржавања. Међутим, у поступку је утврђено да су се промениле околности и на страни тужиље тако што иста више не може да остварује приходе радним ангажовањем као што је то раније чинила, јер је због болести потпуно изгубила радну способност, тако да је њен једини извор прихода сада инвалидска пензија од 24.000,00 динара, док отац, иако су и његове могућности утврђене као неповољне, и даље има могућност да се радно ангажује, што и чини, обављањем послова ван радног односа и на тај начин он је у могућности да сноси већи терет обавезе издржавања малолетне деце. Због тога су нижестепени судови одбили противтужбени захтев којим је тражено да се повећа обавеза мајке у издржавању малолетне деце.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, нижестепени судови су на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно применили материјално право када су закључили да се нису стекли законски услови за измену одлуке о висини издржавања.

Породичним законом је прописано (члан 160) да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1), као и да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ, дужник издржава (члан 162. став 3), при чему се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука (члан 164).

Правилно нижестепени судови налазе да је дошло до промене околности у односу на време када је донета претходна одлука о издржавању али да те промене, водећи рачуна о свим критеријумима за издржавање наведеним у цитираним одредбама члана 160. Породичног закона, нису основ за измену одлуке о висини издржавања и увећање обавезе тужиље, применом члана 164. Породичног закона.

Нису основани наводи ревидента да због погрешне примене материјалног права нису правилно утврђене потребе малолетне деце. Другостепени суд је, ценећи узраст малолетне деце и чињеницу да је од доношења претходне одлуке о висини издржавања до подношења противтужбе протекло три године, могућности родитеља и минималну суму издржавања, као и чињеницу да су малолетне тужене у претходном периоду издржаване искључиво средствима која је обезбеђивао њихов отац, а који је своје материјалне могућности у овом поступку изразио као крајње неповољне, закључио да су потребе малолетне ББ и малолетне ВВ у границама минималне суме издржавања. Неосновано се ревизијом оспорава правилност утврђених могућности тужиље, указивањем на чињенице које су постојале у време доношења претходне одлуке о издржавању, јер основ за измену одлуке о висини издржавања могу бити само чињенице и околности које су наступиле након доношења претходне пресуде чија се измена тражи.

Оцењени су као неосновани и остали ревизијски наводи јер нису довели у сумњу правилност побијане другостепене пресуде у ставу другом изреке, као ни одлуке о трошковима поступка у ставу четвртом изреке, донете применом члана 207. Породичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић